

Landbrugets Arbejdsmiljøpris

2012

DK 014707
03779

03779

DK 014707
04202

04173

Årets prismodtager

Søren Madsen har drevet Salsbjerggård siden 2005.

Salsbjerggård ved Vordingborg modtager Landbrugets Arbejdsmiljøpris 2012.

Salsbjerggård drives af Søren Madsen, der er anden generation på gården, som hans forældre købte i 1967. Søren Madsen overtog ejerskabet i et glidende generationsskifte og har siden 2005 været eneejer.

Gården drives med mælkeproduktion med 600 jerseykøer plus opdræt samt et markbrug på 400 ha. Den er løbende moderniseret, senest med nyt staldanlæg i 2011. Der er i øjeblikket seks heltidsansatte, heraf to ukrainere og en polsk medarbejder. Engelsk er det fælles arbejdsprog. Søren Madsens mor, Grethe Madsen,

assisterer med en række opgaver. Hertil kommer to unge med fritidsjob samt en medhjælper med autisme, der kommer en gang om ugen.

Salsbjerggård lever som bedrift helt op til dagens standarder på det tekniske og sikkerhedsmæssige område, men virksomheden er først og fremmest karakteriseret af stor opmærksomhed om ledelsesopgaven.

Der arbejdes målrettet med at skabe faste strukturer og procedurer for arbejdet, så medarbejderne kender opgaverne og forstår, hvordan de løses på den rigtige måde. God kommunikation mellem leder og medarbejdere er ligeledes højt prioriteret.

Landbrugets Arbejdsmiljøpris

DLBR, Dansk Landbrugsrådgivning uddeler hvert år Landbrugets Arbejdsmiljøpris til en landmand, der gør en særlig indsats for at skabe og udvikle godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø på bedriften.

Modtageren af Landbrugets Arbejdsmiljøpris er en landmand, der løser opgaven med dygtighed, seriøsitet og kreativitet og gennem sit eksempel viser nye veje og inspirerer sine kolleger.

Prisen består af et diplom og 25.000 kroner. Uddelingen er gjort mulig ved hjælp fra en række sponsorer. Se listen over sponsorer på side 7.

Bedømmelseskomiteen består i år af:

Overlæge Ole Carstensen

Arbejdsmedicinsk Klinik, Region Syddanmark

Specialkonsulent i arbejdsmiljø Jørgen I. Andersen

Region Syddanmark

Gårdejer Sven-Aage Stenholdt

Vamdrup

Arbejdsmiljøchef Helle Birk Domino

Videncentret for Landbrug

Struktur på arbejdet giver os mange fordele

” **Jeg har en indbygget lyst til at strukturere arbejdslivet.**

*Søren Madsen
– om arbejdsformen på gården*

Årets gang på Salsbjerggård ligner ikke det, man ser hos andre mælkeproducenter i Danmark. Som en af meget få har gårdejer Søren Madsen valgt at praktisere sæsonkælvning, hvor alle køer kælvner inden for otte uger midt på sommeren. Metoden har han taget til sig fra New Zealand.

- Jeg arbejdede dernede i en periode og oplevede, at sæsonkælvning giver en god opdeling af opgaverne hen over året. Sæsonkælvning betyder driftsmæssige fordele, men vigtigst for mig er, at det passer rigtig godt til mit sind og temperament. Man får et klart overblik over opgaverne, som også er let at formidle videre til medarbejderne, fortæller Søren.

- Jeg har en indbygget lyst til at strukturere arbejdslivet. Vi har voldsomt travlt i perioder, men til gengæld kan vi på andre tider arbejde med at udvikle bedriften. Det har vi for eksempel gjort ved at indføre SOP i planlægningen af arbejdet.

SOP, der er en engelsk forkortelse for Standard Operating Procedure, er korte beskrivelser, suppleret med tegninger eller fotos af de forskellige daglige arbejdsfunktioner, der skal løses i bedriften. SOP til brug i kvægbesætninger er et system udarbejdet af Videncentret for Landbrug.

- Når man arbejder med sæsonkælvning, kan der være nogle opgaver, som sjældent forekommer. Jeg har selvfølgelig tingene i bagehovedet, men driften skal også kunne fungere, hvis jeg går hen og brækker et ben. Medarbejderne skal ikke være i tvivl om, hvordan man udfører et bestemt stykke arbejde på den rigtige og sikre måde.

Der findes ikke dumme spørgsmål

Michael Larsen, der har været ansat på Salsbjerggård i to år, har stået for en stor del af arbejdet med at tilrette de forskellige SOP-skemaer.

- Hvis SOP skal være godt, skal det være vores egne planer og ikke en skabelon. Derfor har vi brugt en del tid på at tilrette skabelonerne og fylde vores egne billeder, tegninger og tekst på. Det fungerer fint, og er man stadig i tvivl, så er vi gode til at spørge hinanden. Der findes ikke dumme spørgsmål her på gården, siger Michael Larsen, der sætter stor pris på, at god kommunikation er højt prioriteret.

- Vi taler meget sammen på kryds og tværs, og der lægges meget op til, at vi medarbejdere bidrager med vores ideer og tanker om arbejdet og måder at gøre tingene. Søren er chefen, men der er aldrig nogen dem-og-os følelse.

Halmballer bruges som beskyttelse mod fald fra kanten af plansiloen.

Ved indkørslen til Salsbjerggård er der kørselsvejledning til leverandører og gæster.

Et årshjul er med til at holde styr på opgaverne.

> Den gode kommunikation sikres blandt andet gennem faste møder i personale- rummet hver torsdag. Her mødes alle til evaluering af den seneste uge og planlæg- ning og drøftelse af de kommende opgaver. Observationer og fokuspunkter skrives ned på en tavle, så de fastholdes uge for uge.

- Det hjælper med til at give overskuelighed over opgaverne og sikre, at alle ind- drages i planlægningen, siger Søren Madsen, der også gør brug af et såkaldt årshjul. Det viser, hvilke opgaver der skal løses i de forskellige måneder og er særlig nyttigt, når man arbejder med sæsonkælvning.

” I år har vi således ikke mistet én eneste kalv. En medvirkende årsag er selvfølgelig også, at Ivan, der passer kalvene, gør et fint arbejde.

Søren Madsen – om arbejdsrytmens betydning for de gode resultater

- Vi bruger årshjulet som et redskab til at styre efter. Umiddelbart en simpel ting, men det virker og giver os overblik over, hvilke opgaver der skal prioriteres i den næste tid.

På lige fod

Søren Madsen har de seneste år haft medhjælpere med psykiske udfordringer. I øjeblikket er der en mandlig medhjælper med autisme tilknyttet. Han kommer en dag om ugen og hjælper med forskellige opgaver.

- Det har vi gode erfaringer med. Han går ind og gør en indsats og løser opgaver på lige fod med alle andre. Jeg tror, at han i en vis grad blot trænger til at komme ud og være normal, siger Søren Madsen med et smil.

Han vurderer, at den struktur, som han har opbygget om arbejdet, er stærkt medvirkende til, at det er muligt at levere gode resultater på gårdens bundlinje.

- Vi kan tilrettelægge nogle ting bedre, blandt andet vores foderindkøb. Men også eksempelvis kalvedødeligheden påvirkes positivt.

- Jerseykalve er langt fra den letteste race at holde liv i. Kalvene er små og lidt skrøbelige. Vores rytme med sæsonarbejde betyder, at når kalvene fødes, er det 10 måneder siden, vi sidst har haft små kalve. Det betyder, at vi typisk ingen virus og bakterier har. I år har vi således ikke mistet én eneste kalv. En medvirkende årsag er selvfølgelig også, at Ivan, der passer kalvene, gør et fint arbejde, siger Søren.

- Jeg oplever, at vi med vores setup har skabt en struktur, der passer til mit tempe- rament. Samtidig gør det gården til en arbejdsplads, hvor det er rart at komme, og opgaverne er godt beskrevet og til at gå til. Jeg er helt sikker på, at den tilgang har stor betydning for, at vi har en sund virksomhed med en fornuftig indtjening.

KALVEDØDELIGHED Selvom jerseykalve er små og lidt skrøbelige, er årets kalvedødelighed på Salsbjerggård på nul. Det kan blandt andet tilskrives sæsonarbejdet, hvor der går 10 måneder imellem, at der er små kalve på gården, og der derfor ikke sker overførsel af virus og bakterier.

Landbrugets Arbejds miljøpris 2012

er udarbejdet af
Videncentret for Landbrug

November 2012

TEKST Thyge Hansen
FOTO Gert Skærlund Andersen
LAYOUT Pia Leicht
TRYK Zeuner Grafisk as, Odder

Tak til vores sponsorer

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
Skejby F +45 8740 5010
DK 8200 Aarhus N vfl.dk

